

Περιφερειακή Στρατηγική για την κοινωνική ένταξη (ΠΕΣΚΕ)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Ε.Π. Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Μονάδα Α1 Προγραμματισμού &
Αξιολόγησης Προγράμματος

Δημήτρης Κοντογιαννόπουλος

τι είναι η ΠΕΣΚΕ;

προώθηση κοινωνικής ένταξης

καταπολέμηση της φτώχειας

καταπολέμηση των διακρίσεων

βασική φιλοσοφία – στρατηγικός στόχος

**ορθολογική ανάπτυξη ενός πλέγματος
παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση των
προβλημάτων που βιώνουν οι ευπαθείς
ομάδες πληθυσμού**

Ευπαθείς ομάδες πληθυσμού
είναι αυτές απειλούνται με κοινωνικό
αποκλεισμό (από την αγορά εργασίας,
την κοινωνική ζωή και άλλα κοινωνικά
και δημόσια αγαθά)

που βασίζεται η ΠΕΣΚΕ;

**σε ένα οριζόντιο κοινό πλαίσιο αρχών,
προτεραιοτήτων και αξόνων δράσης για τον
συντονισμό, την παρακολούθηση και την
αξιολόγηση των πολιτικών καταπολέμησης της
φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και
των διακρίσεων σε εθνικό, περιφερειακό και
τοπικό επίπεδο**

ή αλλιώς

Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη*

* Δεκέμβριος 2014

συνάφεια με ΕΣΚΕ

<div> <div> Πυλώνες της Περιφερειακής Στρατηγικής της για την Κοινωνική Ένταξη και την Καταπολέμηση της Φτώχειας </div> <div> Επιχειρησιακοί Άξονες της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης </div> </div>	Πυλώνας 1 - Καταπολέμηση της Ακραίας Φτώχειας	Πυλώνας 2 – Πρόληψη και Καταπολέμηση Αποκλεισμού των παιδιών	Πυλώνας 3 – Προώθηση της Ένταξης	Πυλώνας 4 - Καλή Διακυβέρνηση των Πολιτικών Ένταξης
Επιχειρησιακός Άξονας 1 - Καταπολέμηση της φτώχειας	✓			
Επιχειρησιακός Άξονας 2 – Πρόληψη και καταπολέμηση του αποκλεισμού των παιδιών		✓		
Επιχειρησιακός Άξονας 3 – Προώθηση της ένταξης των ευπαθών ομάδων			✓	
Επιχειρησιακός Άξονας 4 - Καλή Διακυβέρνηση των Πολιτικών Ένταξης				✓

κύριοι ωφελούμενοι

ΑμεΑ

φυλακισμένοι/
αποφυλακισμένοι

αρχηγοί
μονογονεϊκών
οικογενειών

φτωχοί
εργαζόμενοι

άνεργοι

μετανάστες

παιδιά σε
κατάσταση
αποκλεισμού

ηλικιωμένοι χωρίς
ασφάλιση

πρόσφυγες &
αιτούντες άσυλο

νοικοκυριά χωρίς
εργαζόμενο

Ρομά

φτωχοί
συνταξιούχοι

άστεγοι

γυναίκες θύματα
κακοποίησης

εξαρτημένοι ή
απεξαρτημένοι

οροθετικοί

ανήλικοι
παραβάτες

άνεργοι χωρίς
κάρτα ανεργίας

μέλη πολύτεκνων
οικογενειών με
χαμηλό εισόδημα

παιδιά θύματα
κακοποίησης

ευάλωτες ομάδες

ΑμεΑ

φυλακισμένοι/
αποφυλακισμένοι

εξαρτημένοι ή
απεξαρτημένοι

οροθετικοί

ανήλικοι
παραβάτες

ειδικές ομάδες

άνεργοι

μετανάστες

αρχηγοί
μονογονεϊκών
οικογενειών

παιδιά σε
κατάσταση
αποκλεισμού

πρόσφυγες &
αιτούντες άσυλο

γυναίκες θύματα
κακοποίησης

άνεργοι χωρίς
κάρτα ανεργίας

μέλη πολύτεκνων
οικογενειών με
χαμηλό εισόδημα

παιδιά θύματα
κακοποίησης

λοιπές ομάδες

φτωχοί
εργαζόμενοι

ηλικιωμένοι χωρίς
ασφάλιση

νοικοκυριά χωρίς
εργαζόμενο

Ρομά

φτωχοί
συνταξιούχοι

άστεγοι

υφιστάμενη κατάσταση στην ΠΚΜ

Κάποια «ενδιαφέροντα» στατιστικά στοιχεία

Η καταγραφή των ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων της υφιστάμενης κατάστασης βασίστηκε:

- στα ερωτηματολόγια των δήμων και των φορέων κοινωνικού χαρακτήρα.
- σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και του ΟΑΕΔ*

*Q4 2014

υφιστάμενη κατάσταση στην ΠΚΜ

Κάποια «ενδιαφέροντα» στατιστικά στοιχεία

Από την επεξεργασία των στοιχείων, εκτιμάται ότι στην ΠΚΜ περίπου 428.000 άτομα ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες που αντιστοιχούν περίπου στο 23% του συνολικού πληθυσμού της ΠΚΜ.

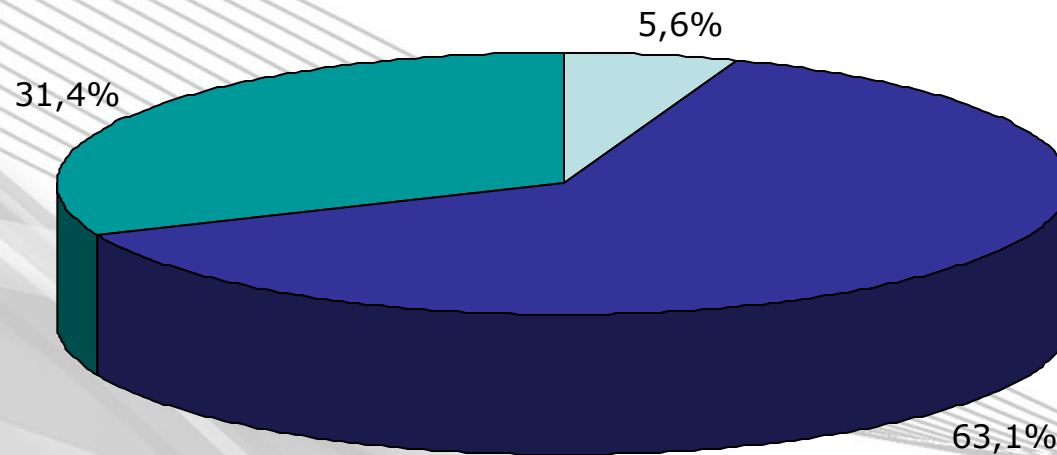
Από τα 428.000 άτομα που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες:

- 24.000 (ή 5,6%) περίπου ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες
- 270.000 (ή 63,1%) περίπου ανήκουν στις ειδικές ομάδες
- 134.000 (ή 31,3%) περίπου ανήκουν στις λοιπές ομάδες

υφιστάμενη κατάσταση στην ΠΚΜ

Κάποια «ενδιαφέροντα» στατιστικά στοιχεία

Διάγραμμα 1. Κατανομή πληθυσμού Ευπαθών Ομάδων

□ Ευάλωτες (Α) ■ Ειδικές (Β) ■ Λοιπές (Γ)

υφιστάμενη κατάσταση στην ΠΚΜ

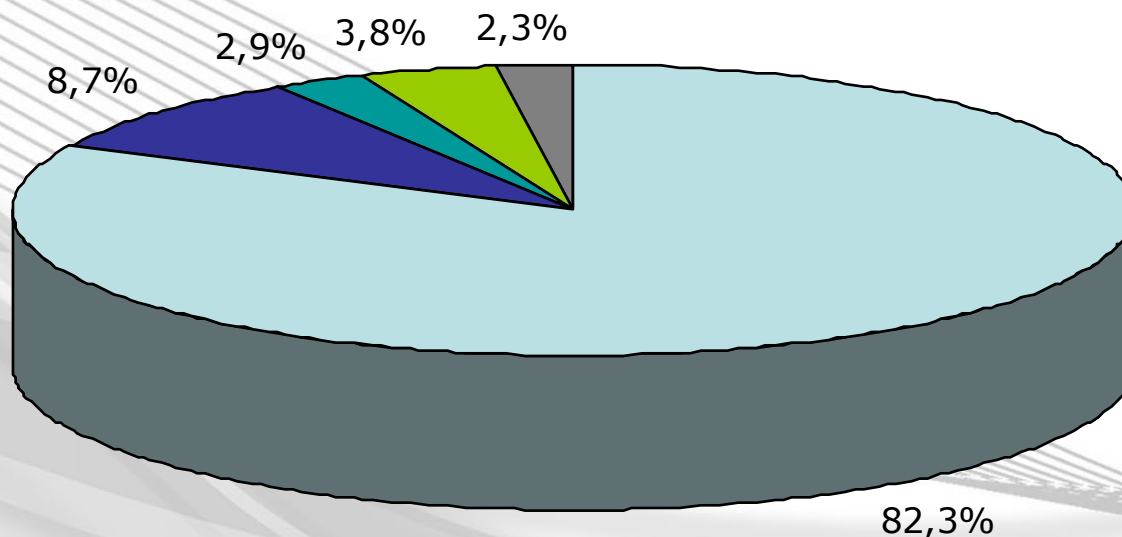
Κάποια «ενδιαφέροντα» στατιστικά στοιχεία

Πίνακας 1. Κατανομή πληθυσμού Ευάλωτων Ομάδων	
Α. Ευάλωτες Ομάδες	Ποσοστό (%)
Άτομα με αναπηρίες	82,3
Εξαρτημένα ή απεξαρτημένα από ουσίες άτομα	8,7
Οροθετικοί	2,9
Φυλακισμένοι/ αποφυλακισμένοι	3,8
Ανήλικοι παραβάτες	2,3
Σύνολο	100
Πηγή: Στοιχεία από τα ερωτηματολόγια των δήμων	

υφιστάμενη κατάσταση στην ΠΚΜ

Κάποια «ενδιαφέροντα» στατιστικά στοιχεία

Διάγραμμα 2. Κατανομή πληθυσμού Ευάλωτων Ομάδων

□ A.1 Άτομα με Αναπηρίες
□ A.3 Οροθετικοί
□ A.5 Ανήλικοι Παραβάτες

■ A.2 Εξαρτημένα ή απεξαρτημένα άτομα
■ A.4 Φυλακισμένοι/ Αποφυλακισμένοι

υφιστάμενη κατάσταση στην ΠΚΜ

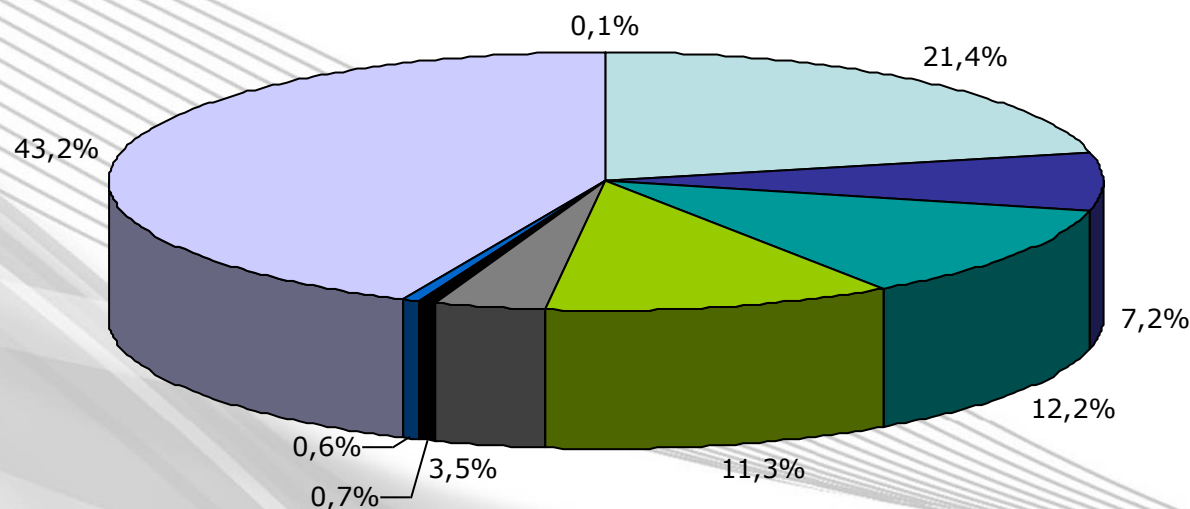
Κάποια «ενδιαφέροντα» στατιστικά στοιχεία

Πίνακας 2. Κατανομή πληθυσμού Ειδικών Ομάδων	
Β. Ειδικές Ομάδες	Ποσοστό (%)
Μακροχρόνια άνεργες γυναίκες*	21,4
Άνεργοι 55-65 ετών*	7,2
Μακροχρόνια άνεργοι με χαμηλά προσόντα*	12,2
Μέλη πολύτεκνων οικογενειών με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα	11,3
Αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών	3,5
Γυναίκες, θύματα κακοποίησης	0,7
Παιδιά, θύματα κακοποίησης	0,6
Μετανάστες**	43,2
Πρόσφυγες και Αιτούντες άσυλο	0,1
Σύνολο	100
Πηγή: Στοιχεία από τα ερωτηματολόγια των δήμων 270.017 *Στοιχεία ΟΑΕΔ, Σεπτέμβριος 2014. **ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή Πληθυσμού 2011.	

υφιστάμενη κατάσταση στην ΠΚΜ

Κάποια «ενδιαφέροντα» στατιστικά στοιχεία

Διάγραμμα 3. Κατανομή πληθυσμού Ειδικών Ομάδων

☐ Μακροχρόνια άνεργες γυναίκες	☐ Άνεργοι 55-65 ετών
☐ Μακροχρόνια άνεργοι με χαμηλά προσόντα	☐ Μέλη πολύτεκνων οικογενειών με χαμηλό εισόδημα
☐ Αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών	☐ Γυναίκες θύματα κακοποίησης
☐ Παιδιά θύματα κακοποίησης	☐ Μετανάστες
☐ Πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο	

υφιστάμενη κατάσταση στην ΠΚΜ

Κάποια «ενδιαφέροντα» στατιστικά στοιχεία

Άνεργοι

Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού), το Β' τρίμηνο του 2014, η ανεργία στην ΠΚΜ διαμορφώθηκε στο 29,4% (έναντι 26,6% στη χώρα) από 30,3% (27,3% στη χώρα) την αντίστοιχη περίοδο του 2013, καταγράφοντας μικρή μείωση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΑΕΔ (Σεπτέμβριος 2014), ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων στην ΠΚΜ ανέρχεται σε 152.437 άτομα. Από αυτούς μόλις το 11,38%, είναι επιδοτούμενοι άνεργοι, ενώ το 58,06% είναι μακροχρόνια άνεργοι (με κάρτα ανεργίας άνω των 12 μηνών).

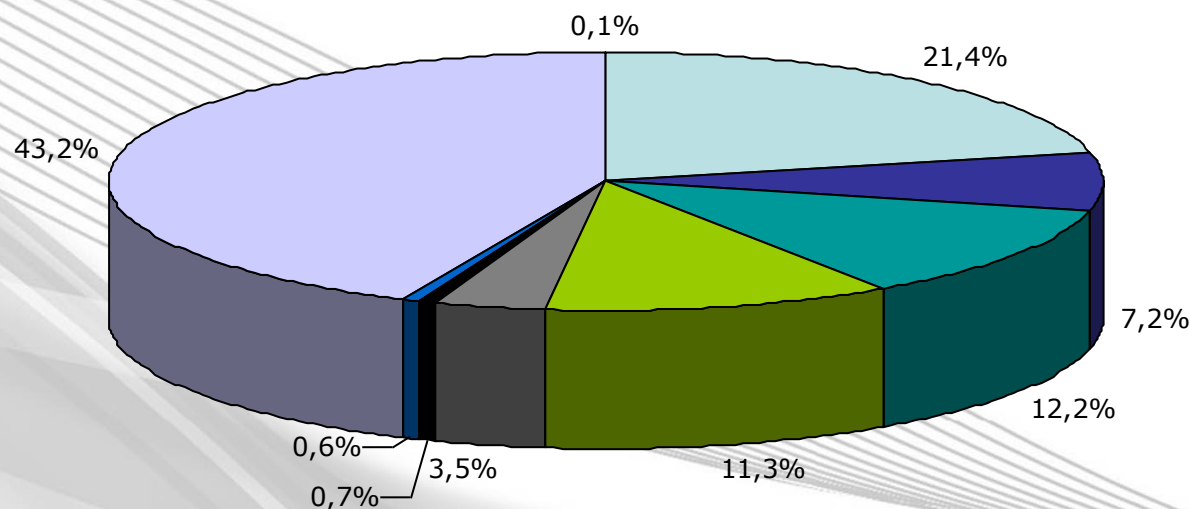
Επιπλέον, από το σύνολο των 152.437 εγγεγραμμένων ανέργων:

- 19.370 (ή 12,71%) είναι ηλικίας 55 μέχρι 65 ετών.
- 17.135 (ή 11,24%) είναι ηλικίας 15 έως 24 ετών
- 32.829 (ή 21,54%) είναι μακροχρόνια άνεργοι με χαμηλά προσόντα (Απόφοιτοι Δημοτικού-Γυμνασίου).

υφιστάμενη κατάσταση στην ΠΚΜ

Κάποια «ενδιαφέροντα» στατιστικά στοιχεία

Διάγραμμα 3. Κατανομή πληθυσμού Ειδικών Ομάδων

☐ Μακροχρόνια άνεργες γυναίκες	☐ Άνεργοι 55-65 ετών
☐ Μακροχρόνια άνεργοι με χαμηλά προσόντα	☐ Μέλη πολύτεκνων οικογενειών με χαμηλό εισόδημα
☐ Αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών	☐ Γυναίκες θύματα κακοποίησης
☐ Παιδιά θύματα κακοποίησης	☐ Μετανάστες
☐ Πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο	

υφιστάμενη κατάσταση στην ΠΚΜ

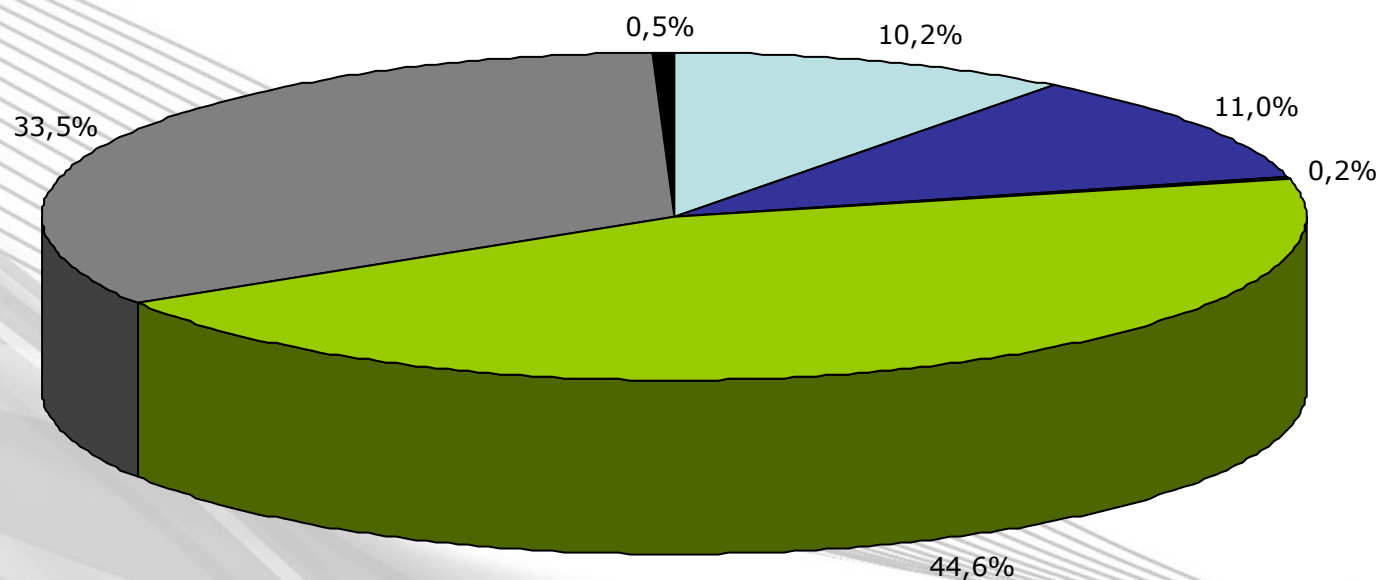
Κάποια «ενδιαφέροντα» στατιστικά στοιχεία

Πίνακας 3. Κατανομή πληθυσμού Λοιπών Ομάδων	
Γ. Λοιπές Ομάδες	Ποσοστό (%)
Νοικοκυριά χωρίς κανέναν εργαζόμενο	10,2
Περιθωριοποιημένες Κοινότητες*	11
Άστεγοι ή άτομα που έχουν αποκλειστεί από την στέγαση	0,2
Φτωχοί Εργαζόμενοι με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα	44,6
Φτωχοί Συνταξιούχοι με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα	33,5
Ηλικιωμένοι (άνω των 65 ετών) χωρίς Ασφάλιση Υγείας	0,5
Σύνολο	100,00
Πηγή: Στοιχεία από τα ερωτηματολόγια των δήμων	
* Σημειώνεται ότι η συντριπτική πλειοψηφία των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων αφορά σε κοινότητες ΡΟΜΑ.	

υφιστάμενη κατάσταση στην ΠΚΜ

Κάποια «ενδιαφέροντα» στατιστικά στοιχεία

Διάγραμμα 4. Κατανομή πληθυσμού Λοιπών Ομάδων

- Νοικοκυριά χωρίς κανένα εργαζόμενο
- Περιθωριοποιημένες κοινότητες
- Άστεγοι
- Φτωχοί εργαζόμενοι
- Φτωχοί συνταξιούχοι
- Ηλικιωμένοι χωρίς ασφάλιση υγείας

χρονική εξέλιξη ΠΕΣΚΕ

Απρίλιος-Ιούνιος 2014

↳ Ερωτηματολόγια θεματικού στόχου 9

Σεπτέμβριος 2014 - Φεβρουάριος 2015

↳ Εκπόνηση Στρατηγικής

Μάρτιος 2015

↳ Δημόσια Διαβούλευση

Απρίλιος 2015

↳ Έγκριση της ΠΕΣΚΕ από το Περιφερειακό Συμβούλιο

ο σχεδιασμός

4 Πυλώνες

21 Μέτρα Πολιτικής

>40 δυνητικές δράσεις

ο σχεδιασμός

Πυλώνας 1

Καταπολέμηση της Ακραίας Φτώχειας

Μέτρα Πολιτικής

- Αναβάθμιση και βελτίωση της λειτουργίας δομών και υποδομών του Εθνικού Συστήματος Υγείας
- Αναβάθμιση και λειτουργία κέντρων υποδοχής αστέγων με πρόβλεψη κινητών μονάδων
- Κέντρα Ένταξης Μεταναστών
- Αναβάθμιση και υποστήριξη λειτουργίας Ανοικτών Δομών Φιλοξενίας για μετανάστες – αιτούντες άσυλο
- Δίκτυο Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας
- Εισιτήριο Υγείας ελεύθερης πρόσβασης σε υπηρεσίες ΠΦΥ
- Διαπολιτισμική Μεσολάβηση σε Νοσοκομεία
- Λειτουργία Δικτύου Δομών αντιμετώπισης της φτώχειας

ο σχεδιασμός

Πυλώνας 2

Πρόληψη και Καταπολέμηση Αποκλεισμού των παιδιών

Μέτρα Πολιτικής

- Παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας παιδιών (παιδικοί, βρεφονηπιακοί σταθμοί, ΚΔΑΠ κ.λπ.) για νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό

Ωφελούμενοι από το μέτρο είναι παιδιά προσχολικής ηλικίας ετών σε καταστάσεις αποκλεισμού και τα άτομα που έχουν την ευθύνη φροντίδας των παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό

ο σχεδιασμός

Πυλώνες 3

Προώθηση της ένταξης

Μέτρα Πολιτικής

- Υποστήριξη της δημιουργίας και της λειτουργίας επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας
- Ολοκληρωμένες δράσεις / παρεμβάσεις σε ευπαθείς ομάδες σε κλάδους αιχμής της οικονομίας της περιφέρειας / τοπικής οικονομίας
- Δράσεις προώθησης στην απασχόληση (τύπου ΝΕΕ, ΝΘΕ) για ευπαθείς ομάδες
- Στοχευμένα μέτρα ενίσχυσης της διαχειριστικής ικανότητας και της ενθάρρυνσης της συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών
- Μηχανισμός υποστήριξης για την Ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας
- Ολοκληρωμένες κοινωνικές παρεμβάσεις σε μειονεκτικές περιοχές με ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, και της ενεργού συμμετοχής και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας

ο σχεδιασμός

Πυλώνες 3

Πρώθηση της ένταξης

Μέτρα Πολιτικής

- Αναβάθμιση και λειτουργία one stop shops/ κέντρων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων (Ρομά, μετανάστες) με διευρυμένες υπηρεσίες και κινητές μονάδες
- Ολοκληρωμένες κοινωνικές παρεμβάσεις με στόχο την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων
- Αναβάθμιση και υποστήριξη στη λειτουργία δομών και υπηρεσιών για άτομα με αναπηρία
- Συμβουλευτικά κέντρα και ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών
- Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων

ο σχεδιασμός

Πυλώνες 4

Καλή διακυβέρνηση των πολιτικών ένταξης

Μέτρα Πολιτικής

- Επιτελική μονάδα συντονισμού, προώθησης και παρακολούθησης δράσεων περιφερειακής στρατηγικής κοινωνικής ένταξης

Το μέτρο στοχεύει στη(ν):

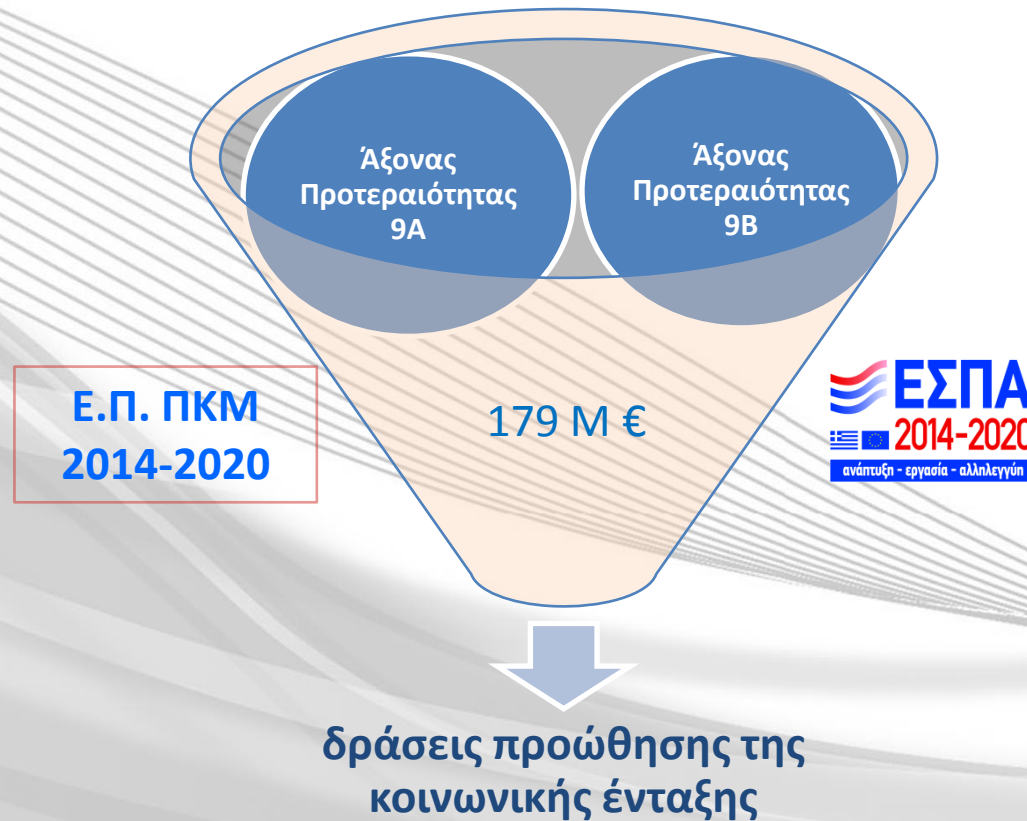
- Ενίσχυση του συστήματος διακυβέρνησης των πολιτικών ένταξης σε περιφερειακό επίπεδο
- διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των παρεμβάσεων
- ποιότητα των παρεμβάσεων κοινωνικής ένταξης
- αναβάθμιση των προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού των φορέων της περιφέρειας που συμμετέχουν στο σχεδιασμό ή / και την εφαρμογή δράσεων κοινωνικής ένταξης.

δυνητικά χρηματοδοτικά μέσα

Τα δυνητικά χρηματοδοτικά εργαλεία για την υλοποίηση της Περιφερειακής Στρατηγικής είναι:

- Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020
- Εθνικοί Πόροι (τακτικός προϋπολογισμός και εθνικό ΠΔΕ)
- Το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης
- Το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας
- Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία (EaSI)
- Το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA)
- Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)
- Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια 2014 -2020
- Το URBACT III

κύρια πηγή χρηματοδότησης

τι θέλουμε να πετύχουμε

- μείωση του αριθμού των ατόμων σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού
- μείωση του αριθμού των παιδιών που απειλούνται από τη φτώχεια
- πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων πληθυσμού
- πολιτισμική, κοινωνική και οικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων

τι θέλουμε να πετύχουμε

- δημιουργία νέων και υποστήριξη υφιστάμενων κοινωνικών επιχειρήσεων στην ΠΚΜ
- ανάσχεση των εμποδίων πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας
- ανάπτυξη ενός «δικτύου κοινωνικής ασφάλειας» (social safety net) κατά του κοινωνικού αποκλεισμού, που περιλαμβάνει δυνατότητα πρόσβασης των πολιτών σε βασικές υπηρεσίες (ιδίως υπηρεσίες πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας, στέγασης και εκπαίδευσης)
- αναζωογόνηση υποβαθμισμένων περιοχών

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας